

DEYİMLER VE ATASÖZLERİ

1. “Sözde kalan dilek ve tasarıların iş bitirmede hiçbir etkisi olmaz.” anlamına gelen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hazıra dağlar dayanmaz.
- B) Büyük lokma ye, büyük söz söyleme.
- C) Taşıma su ile değirmen dönmez.
- D) Bal bal demekle ağız tatlanmaz.

2. Edebiyat dünyasında bazı şeyleri anlamak zor. Mesela bizim yüzüne bile bakmadığımız bazı kitapları birileri niçin peynir ekmek gibi tüketiyor veya bizim çok sevdiğimiz kitaplar bin adet bile satamazken ötekiler çok satıyor, işte buna bir türlü akıl erdiremiyorum. Herhâlde beğeniler noktasında toplumda büyük farklılıklar var.

Bu parçada aşağıdaki açıklamalardan hangisini karşılayan bir deyim kullanılmamıştır?

- A) Ne olduğunu anlayamamak, sırrını çözememek
- B) Önem vermemek, ilgilenmemek
- C) Çok revaçta, çok tutulan, beğenilen
- D) Çevresinde olup bitenleri bilmemek

3. İnsan bir işi yaparken ona yardım eden veya işin daha iyi yapılması için fikir beyan eden kimse olmaz. Ancak kötü sonuçlanan işler karşısında “Yanlış yapmışsın, şöyle yapsan daha iyi olurdu.” diyen birileri mutlaka çıkar.

Bu parçada anlatılanları en iyi karşılayan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ağaca dayanma kurur, adama dayanma ölür.
- B) Her koyun kendi bacağından asılır.
- C) Araba devrilince yol gösteren çok olur.
- D) Olacakla öleceğe çare bulunmaz.

4. Ülkemizdeki çocuk edebiyatı çevirileri üzerine daha fazla fikir edinmek isterseniz kitabımızın “Çeviri Çocuk Edebiyatı Kaynakçası”na bir göz atmanızı öneririz.

Bu parçadaki “göz atmak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fırsattan yararlanmak, kurnazca davranmak
- B) Bir konu ile ilgili araştırma yapmak
- C) Bir şey bir kimseye olduğundan güç veya önemli görünmek
- D) Kısa bir süre, fazla dikkat etmeden bakıvermek

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde “Süresi, etkisi çok az olacak bir iş yapmak” anlamında bir deyim kullanılmıştır?

- A) Babam büyüklük gösterdi de hepimizi affetti.
- B) Şunun laflarına bir bak, büyümüş de küçülmüş sanki.
- C) Buz üstüne yazı yazmaktan vazgeçip ciddi işler yapmaya başlamalısın.
- D) Bu çocuk hep böyle burnunun dikine gidiyor nedense.

6. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi diğerlerinden farklı bir anlamdadır?

- A) Kır atın yanında duran ya huyundan ya suyundan...
- B) Dağ başından duman eksik olmaz.
- C) Topalla gezen aksamak öğrenir.
- D) İsin yanına varan is, misin yanına varan mis kokar.

DEYİMLER VE ATASÖZLERİ

7. Çocukluğum buralarda geçti. Bu yüzden her sokağını, her caddesini avucumun içi gibi bilirim. Gecenin bir yarısı gözlerim bağlı bırakılsalar evimin yolunu şaşırımam.

Bu parçadaki altı çizili deyim anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çıkar sağlanabilecek yeri veya şeyi bilmek
B) Bir bölgenin herkesçe bilinmeyen özelliklerini bilmek
C) Bir yeri, bir şeyi çok iyi ve ayrıntılı olarak bilmek
D) Bir yerin veya kişinin önemini, değerini bilmek

8. Eğer bir insan genelde kötümserse zamanla bu karamsarlığı destekleyecek küçük ayrıntıları fark eder hâle geliyor. Bir de işler gerçekten kötü bir hâl alırsa bunu da kolayca kabulleniyor. Üstelik işler kötüye gidince bu durumu bir daha değiştiremeyeceğini düşünen insanda “- - - -” atasözleriyle özetlenecek bir tavır çıkıyor ortaya.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) Battı balık yan gider.
B) Kara haber tez duyulur.
C) Acele işe şeytan karışır.
D) Kötü komşu insanı mal sahibi eder.

9. Aşağıdakilerden hangisinde “ateş” sözcüğü deyim içinde kullanılmıştır?

- A) Başına gelenlerden sorumlu tuttuğu adama ateş püskürmüştü.
B) Ateşi hızla yükselen çocuğu rahatlatmak için elinden geleni yapmıştı.
C) Kamp ateşinin etrafında arkadaşlarımızla türküler söylüyorduk.
D) Sobadaki ateş sabaha kadar içeriyi ısıtacak gibi görünüyordu.

10. Başkalarının eksikliklerini kolayca görebiliriz de kendimize gelince iş çatallaşır, güçleşir. Çünkü kendimizi bir tartıdan, bir ölçüden geçirmeye alışmamışızdır. Her insanın kendisini kusursuz görme, kendi düşüncelerini en doğru kabul etme gibi bir hastalığı vardır. “- - - -” atasözü tam da bu durumu anlatıyor.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilirse anlatılanlar özetlenmiş olur?

- A) Aç tavuk kendini buğday ambarında sanır.
B) Akılları pazara çıkarmışlar, herkes yine kendi aklını almış.
C) Buğday başak verince, orak pahaya çıkar.
D) Alçak yerde tepecik kendisini dağ sanır.

11. Kimi kişiler sıradan önemsiz bir konu üzerinde bile öyle tatlı konuşurlar ki dinleyenleri ağızlarına baktırırlar. Kendilerini büyük bir dikkatle dinletebilirler. Çok güzel konuşan böyleleri için “- - - -” deyimini kullanırız.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir?

- A) lafı gediğine koymak
B) bülbül gibi şakımak
C) ağızından bal akmak
D) ağızında bakla ıslanmamak

12. Geçen yıl bir marangozla tanıştım. Doksanına merdiven dayamış bir ihtiyar çınardı bu marangoz. Dizleri bedenini zor taşımasına rağmen çalışmaya devam ediyordu. Neden hâlâ çalıştığını sordum ona. “--- oğul! Çalışmazsam yatağa düşerim, biraz çalışan uzuvlarım da emekli olur.” dedi.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) Bugünün işini yarına bırakma
B) İşleyen demir pas tutmaz
C) Sakla samanı, gelir zamanı
D) İşten artmaz, diştten artar

MEB 2016 - 2017